

Hjem > Frøafgiftsfonden > 2013 > Gødningsstrategi > **Gødskning af økologisk alm. rajgræs til frø i Tyskland**

Gødskning af økologisk alm. rajgræs til frø i Tyskland

I projektet gødskningsstrategi i økologisk rajgræs undersøges alternative gødskningsstrategier med henblik på at bibeholde eller øge nuværende udbytter med mindre konventionel husdyrgødning.

Kvælstofforsyningen er, ved siden af etablering og ukrudtskontrol, den vigtigste faktor for at opnå tilfredsstillende udbytter i økologisk rajgræsproduktion. I projektet "gødskningsstrategi i økologisk rajgræs" undersøges alternative gødskningsstrategier med henblik på at bibeholde eller øge nuværende udbytter med mindre konventionel husdyrgødning.

Frøafgiftsfonden

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development'

Dyrkning af økologisk frøgræs i Tyskland

"Vi gødsker vores økologiske frøgræsarealer med samme mængde kvælstof, som de konventionelle gjorde før Modus, hvis vi har kvælstof nok til rådighed altså" udtaler tysk frøavlskonsulent.

For tyske økologer er tilgængeligheden af konventionel husdyrgødning mere begrænset end i Danmark. Det skyldes at husdyrgødning fra intensiv husdyrproduktion ikke må benyttes på økologiske marker. Gødning fra konventionelle slagtesvin- og slagtekyllingeproduktion er kun tilladt, hvis produktionen opfylder særlige krav. Mange tyske økologer er desuden certificeret efter særlige regler, som private certificeringsorganer definerer ud over lovkravene. Bioland, Naturland og Demeterforbundet begrænser alle den totale mængde kvælstof, som deres medlemmer må anvende på bedriftsniveau. For landbrugsafgrøder er begrænsningen 1,4 DE svarende til 112 kg N/ha. Summen af disse forhold medfører at gødskningspraksis i frøgræsproduktionen i Tyskland afviger fra den danske praksis.

Etablering

Frøgræsset etableres enten som udlæg i vårbyg, havre, vårhvede og evt. hestebønne eller efter høst i renbestand. Der sås på normal rækkeafstand 12 cm. Ved etablering i hestebønne udsås græsfrø efter sidste ukrudtbehandling.

Der foretages afpudsning af forårsudlagt rajgræs efter behov for at forberede græsset til overvintring. Egntlige slået tages så vidt muligt ikke, fordi man derved fjerner for meget kvælstof fra marken.

Gødskning

Til gødskning anvendes økologisk svinegylle, ælle, kvæggylle og biogasgylle fra økologiske biogasanlæg. Gødskningen foretages i det tidlige forår. Der tildeles gødning svarende til 40 – 80 kg total N/ha, med så højt indhold af ammonium som muligt. Kvælstof til rådighed for græsset er dermed ca. 75 kg N/ha, hvis udnyttelsen er på 60 pct. af husdyrgødningen, og der om foråret mineraliseres yderligere 30 kg N/ha.

Generelt er der blandt tyske økologer stor bevågenhed omkring svovlmangel, fordi den atmosfæriske disponering er blevet meget lille. På jorder, hvor der i andre afgrøder har været synlig svovlmangel, tilføres derfor 25 kg svovl pr. ha enten som granulat som kieserit og patentkali, eller ved at forskellige svovlholdige produkter blandes op i gylle og derved spredes som flydende gødning.

Udbytter i Tyskland

Tilgængelighed af ammoniumholdig husdyrgødning og mindre fordelagtige klimatiske betingelser resulterer i et udbytte niveau på mellem 200 og 750 kg frø pr ha.

Mulige veje til at styrke den økologiske frøgræs produktion

Grøngødning

Ved etablering i renbestand om efteråret benytter man sig, i nogle områder med meget lidt husdyrgødning, af iblandingen af 1 kg hvidkløver til 9 kg rajgræs for at sikre en basisforsyning med kvælstof. Det giver angiveligt en kvælstofvirkning svarende til ca. 50 kg N.

I Danmark har man fra 1999 til 2003 også arbejdet med grøngødning som en del af en gødskningsstrategi for økologisk frøgræs. Her blev arbejdet med forskellige kløverarter og almindelig rajgræs sået på hver anden række. I foråret blev rækkerne med grøngødning nedmuldet. Udbytterne var ikke højere med grøngødning. Det skyldes sandsynligvis, at kvælstof fra grøngødningen ikke er omsat hurtigt nok.

Dæksæd med forfrugtsvirkning

En anden måde at spare husdyrgødning på, er at benytte sig af dæksæd med høj forfrugtsværdi. Det kan være forskellige arter af bælgssæd høstet til modenhed. Endnu bedre for frøgræsset er en dæksæd af bælgssæd, som høstes grøn eller som helsæd. Herved opnås en høj forfrugtsværdi, og samtidig får frøgræsset tidligt lys og tid til at samle energi til frøproduktionen. Vælges for eksempel grønært som dæksæd, vil der højst sandsynlig være behov for at afpudse eller tage slået før vinteren.

I et forsøg i de økologiske landsforsøg blev rajgræs dyrket med grønært som forfrugt. Udbytterne var meget høje. I forsøget blev der afprøvet både svine- og kvæggylle, i begge tilfælde blev der høstet over 2.200 kg råvare/ha. Forfrugten overskyggede effekten af de forskellige gødskningsstrategier, som var tydelige udbredte, hvor dæksæden var vårbyg.